

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm II. Sicut.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

ei dare licentiam generalem: cum privilegium Papale ad eiusmodi actus episcopales exercendos Episcopus extendere non possit. Sed pro occurrente aliquo casu, vel necessitate, arbitror licentiam dari posse; quia id non videtur repugnare voluntati Pontificis, postquam Prælati illi à Sede Apostolica ad talia, saltem pro sua ecclesia, benedicenda privilegiati sunt.

Tertius actus Pontificalis ab Abbatibus seu Prælatibus benedictis exerceri solitus, est consecratio vasorum, & benedictio paramentorum altaris. De quibus suprâ satis dictum fuit.

18 Ad extremum quæret aliquis: Si Prælati alicui regulari, & successoribus eius ante annos v. g. centum, aut amplius à Sede Apostolica concessum sit privilegium, ut sacra vasa cum chrisimatis vinctione consecrare possit, præcedentes autem Prælati alicui eo privilegio nunquam vsi fuerint, vtrum iste Prælati, qui alioquin ius mitræ & baculi habet, dictum privilegium, de cuius reuocatione nihil vnquam auditum fuit, exercere possit; an verò per non usum, amissum censei debeat? Respondeo, cum Rodriq. tom. 1. regul. quæst. 18. art. 1. Felino c. cum omnes, num. 15. de Constit. Quòd Prælati per merum non usum privilegij illud perdere non possit, ideòque integrum sit successoribus privilegij usum temporis diuturnitate intermissum reuocare. Vel enim privilegium amissum est per præscriptionem, vel per tacitam reuocationem. Primum dici non potest: Quia in actibus merè voluntarijs, ac nemini onerosis non procedit præscriptio, ut si habeas privilegium legendi libros hæreticos, & eo nunquam utaris, non propterea amittis: quia nemo cogitur privilegio, aut beneficio uti, sicuti dixi lib. 1. tract. 4. c. 23. num. 22. Neque alterum dici potest: quia Prælati non potest renuntiare iuribus ac privilegijs, quæ data sunt dignitati suæ: cum talis renuntiatio sit species alienationis, quæ requirit causam iustam, & Capituli consensum, &c. Si igitur Prælati per expressam renuntiationem tale privilegium per-

dere non potest, multò minùs per tacitam, & præsumptam. Verum tamen est, ex diuturno non vsu privilegij præsumptionem oriri, privilegium datum non esse, vel reuocatum: ut proinde hoc casu necesse sit illud exhibere. Quamobrem etiam Summus Pontifex consuetudinem habet, ea tantùm privilegia v. g. Regularium confirmandi, aut alijs per communicationem conferendi, quæ in vsu sunt.

CAPITVLVM II.

Sicut.

PARAPHRASIS.

Perlatum est ad Clementem III. quòd alicuius diocesis Monachi, & Canonici regulares, reditus quarundam Parochiarum, in quibus ius præsentandi, seu ius patronatus habebant, vsibus Monasteriorum suorum applicarent: neque velint, ut si dictas ecclesias vacare contingat, personæ ad eorum præsentationem instituantur ab Episcopo, sed ipsi, occasione concessionis ipsis factæ à quibusdam antecessoribus Episcopis, arbitratu suo Vicarios instituunt, & destituunt; eosque pensionibus ita onerant, ut paupertate pressi nec Ecclesiæ decenter deferuire, neque Episcopo subsidia debita præstare, neque erga peregrinos hospitalitatem exercere queant. Ad hæc respondet Pontifex; Non esse permittendum, ut antiquus & debitus Ecclesiæ status aliquorum vecordiâ subuertatur; ideòque tales excessus ab Episcopo (si dictæ Ecclesiæ à iurisdictione eius exemptæ non sint) emendandos esse: Insuper si Monachi, aut Canonici regulares intra tempus à Concilio Lateranensi sub Alexandro III. definitum, videlicet intra sex menses à die vacationis numerandos (cap. 2. de concess. præb.) personas idoneas ad ecclesias vacantes Episcopo non præsentauerint, ipsemet iure deuoluto institue-

stituire Rectores poterit; sed pro vna vice tantum, vt deinceps patronis præsentandi ius integrum seruetur.

SUMMARIUM.

1. Patronus etiam Ecclesiasticus, non potest reditus ecclesie, vel beneficii in suos vsus conuerrere.
2. Patronus ecclesie curate non potest in ea presbyterum instituere, nec destituere, sed debet Episcopo personam idoneam presentare, à quo instituatur. Rationem tamen administrationis temporalium exigere potest à Rectore, quod ius non habet patronus laicus.
3. Episcopus non potest iura ecclesiarum alteri donare, etiam pio loco, sine Capituli consensu. Nunc iure Trident. prohibitum est Episcopis ecclesiam parochialem Monasterio, Abbatie, dignitati, vel alteri beneficio simplici vnire.
4. Si Ecclesia parochialis vnitur Monasterio &c. veluti extinguitur beneficium curatum, ita vt patronus ius presentandi amittat, vnde ad vniionem faciendam patroni consensus requiritur.
5. Vicarius maxime si inuestitus sit, tenetur ad subsidium charitatum & alias exactiones, que aliquando beneficiatis ab Episcopo imponuntur.
6. Vicarius alius est perpetuus, qui ab Episcopo inuestiri debet, alius temporalis, & ad nutum Rectoris principalis amobilis, qui titulum beneficii non habet.
7. Ius presentandi presbyterum in Ecclesia parochiali Monasterio acquiritur vel ob merum ius patronatus, vel ob factam incorporationem seu vniionem parochie.
8. Si Ecclesiaratione populi non est exempta, sed subiecta Episcopo in spiritualibus: Monasterium, licet ceteroquin exemptum, cui illa ecclesia vnita est, debet primò presentare Vicarium idoneum ab Episcopo examinandum & instituendum.

9. Secundo debet eius ecclesia sacra reecta conseruare, & altaris paramenta reparare, in defectum reddituum, qui profabrica deputati sunt.
10. Tertio Vicarius, etiam temporalis, & Religiosus Ordinis exempti, subiaceat visitationi Episcopi eius, cui populus subiectus est.

NOTANDVM I. Patronus etiam Ecclesiasticus, non potest reditus Ecclesie, vel beneficii, sub prætextu iuris patronatus, proprijs vsibus applicare, excepto si moderatam aliquam præstationem, cum Episcopi consensu in literis foundationis sibi reseruasset, iuxta c. præterea, 23. de iure patronat.

NOTANDVM II. Patronus Ecclesie curate non potest in ea presbyterum instituere, multò minus destituere: sed debet Episcopo personam idoneam presentare, à quo instituatur. Quare, tamen si Ecclesiasticus patronus sit, v. g. Abbas, Monasterium, vel Capitulum Collegiatum, nihil circa curam plebis, & sacramentorum administrationem Rectori instituto præcipere potest, sed Episcopo denunciare, si officium malè administraret: Potest tamen rationem administrationis temporalium exigere à Rectore, præsertim si ipsi suspectus sit, c. in Lateranensi, 31. de præbend. Cuiusmodi ius laico patrono non competit, vt Abbas ibi notauit, n. 2.

NOTANDVM III. Episcopus non potest iura Ecclesiarum alteri donare, etiam pio loco: Quod intelligi debet, nisi consensus Capituli accedat, vt Gl. hic notat, ver. concessione. At verò cum Capituli consensu poterat olim Episcopus loco pio seu religioso donare iura & reditus Ecclesiarum parochialium, cum patroni consensu, c. pastoralis, 7. de donat. Nunc verò per Trident. Concil. sess. 24. c. 13. de reformat. prohibitum est Episcopis, ne parochialem Ecclesiam Monasterio, Abbatie, dignitati, Canonicatui, vel alteri beneficio simplici vniant.

NOTANDVM IV. Si parochialis Ecclesia vnita sit Monasterio, dignitati, Canonicatui &c. veluti extinguitur beneficium

curatam, ita ut patronus ius presentandi amittat, sicuti ex communi docet Felinus c. cum accessissent, n. 2. de constitut. Barbosa de offic. Episc. p. 3. allegat. 72. n. 189. Garcias de benef. p. 11. c. 2. n. 3. Quamobrem ad unionem faciendam patroni consensus necessarius est, iuxta cit. c. pastoralis, & dixi lib. 4. Th. mor. tr. 2. c. 13. q. 5. corol. 2. Facta enim unione, Rector principalis semper censetur esse is, qui Abbatiam obtinet, canonicatum, aliudque beneficium, qui proinde Vicarium constituere, & Episcopo presentare debet, congrua illi assignata reddituum portione, ita ut decem sustentationem habeat, & hospitalitatem erga peregrinos, ac misericordiam erga pauperes exercere possit, ut hic & in c. de Monachis, 12. de prebend.

5 NOTANDUM V. Vicarius, praesertim si inuestitus seu intitulatus sit, tenetur ad subsidium charitativum, & alias exactiones, quae aliquando beneficiatis ab Episcopo imponuntur. Ita hic & cit. c. de Monachis: Haec enim sunt iura Episcopalia, quae Pontifex ait Vicarijs persolvenda esse. Id vero intelligi debet secundum ratam portionem, quae ipsis ex beneficio provenit. Interdum vero Vicarijs, alijsque pensionarijs portio seu pensio assignatur omnino libera, ita ut totum onus principali Rectori incumbat, tametsi is alioquin exemptus sit. Non enim exemptus est ratione populi, & ecclesiae parochialis Episcopo subiectae; quia unio fieri censetur, salvo iure Episcopali, ut dixi lib. 3. Th. mor. tr. 3. p. 1. c. 3. n. 11. & 12. & lib. 4. tr. 2. c. 17. q. 5. & docent DD. in cit. c. pastoralis, ubi Abb. n. 6. Hoc autem casu necesse non est, ut aliqua certa portio reddituum ex beneficio designetur, sed sufficit ei dare congruentem sustentationem, quando, ut dixi, omnia alia onera, etiam hospitalitatis exercendae, incumbunt principali, v. g. Monasterio, uti habetur in Clem. 1. de iure patron.

6 Aduerte autem, quod dixi, praesertim si inuestitus &c. Est enim duplex Vicarius, perpetuus, & ad nutum Rectoris principalis amobilis. Perpetuus ab Episcopo inuestiri debet: quia vicaria perpetua est benefi-

cium, ideoque in titulum erigitur, ut ex communi testatur Garcias de benef. p. 11. c. 2. n. 15. Sed Vicarius temporalis, seu amobilis titulum beneficij non habet: nisi quod multi dicant apud Ioann. Gallemart. super Trident. sess. 7. c. 7. in remissionibus, ante finitum annum, Vicarium temporalem non posse amoveri, nisi causa exigat. Quod sane aequum est, maxime si Vicarius secularis sit.

NOTANDUM VI. Si patronus intra tempus legitimum non presentet, vel collator ordinarius non provideat, devolvitur ius ad Superiorem tantummodo pro ea vice, adeo ut tametsi collatio vel institutio non consequatur, patronus vel collator recuperet ius suum. Ita docet Azor tom. 2. lib. 6. c. 28. q. 14. In simili dictum est in c. cum Vintoniensis, 25. de elect.

Pro pleno intellectu huius c. adverteendum est, quod Monasterium & eius nomine Abbas ius presentandi presbyterum in ecclesia parochiali duplici ex capite habere possit: Vel ob merum ius patronatus, vel ob factam incorporationem seu unionem parochiae. Quod ad primum attinet, ius patronatus monasterio varijs modis acquiri potest; puta quia ecclesiam aedificavit, dotavit, aut eius aedificationi fundum suum assignavit: vel quia ius patronatus Monasterio donatum est, vel cum rerum universitate ad illud transijt, v. g. per emptionem castri, aut dominij. In hoc casu loquitur Clemens III. huius c. auctor, quod Monasterium Episcopo Rectorem idoneum presentare debeat instituendum; praeter id autem neque redditus ex parochia accipere, neque vllum ius in presbyterum sibi usurpare possit. Idemque traditur in c. In Lateranensi, 31. de prebend. in c. vn. de capellis, in 6. & in c. sane causa 16. q. 2. interprete Gl. princ. eiusdem q. 2. & Gratiano super c. vlt.

Quod ad alterum attinet, parochiae incorporatione duobus modis fieri potest Monasterio, Capitulo Cathedrali, Canonicali &c. Vel quoad temporalia tantum, vel quoad temporalia & spiritualia simul, & sic pleno iure. Uniones, seu potius donationes

parochiarum quoad temporalia tantum (videlicet, ut reliqua congrua portione Presbytero, reliqui prouentus, vel pars eorum ad Monasterium pertineat) solum Episcopi facere solebant, iuxta c. pastoralis, 7. ubi id Innoc. notat, n. 1. Abb. n. 8. de donation. & in c. 3. n. 6. de priuileg. Ea nimirum conditione, ut Monasterium, vel Capitulum, cui incorporatio reddituum facta est, nihil omnino iuris seu in personam Presbyteri, seu circa curam populi sibi vendicat. Neque verò hoc casu necesse est, ut præsentatio presbyteri ad Monasterium pertineat, quando solum redditus temporales donati fuerunt; & non simul etiam ius præsentandi Rectorem.

Vniones seu incorporationes Ecclesiarum parochialium, aliorumque beneficiorum, quæ Monasterio fiunt quoad temporalia, & spiritualia, dicuntur fieri pleno iure, interprete Gl. in cit. c. 3. ver. pleno iure. Verùm & hunc ipsum modum incorporationis distinguere oportet, secundum doctrinam Innoc. & Ioann. Andr. in c. 1. de capellis Monachorum, Abb. in cit. c. 3. n. 1. Aluini de potest. Episc. & Abbat. c. 13. n. 3. §. At meritò: Vel enim Ecclesia Monasterio subiecta est iure plenissimo; ita ut etiam populus ab Episcopo exemptus sit: hoc casu Monasterij Abbas habet iurisdictionem quasi Episcopalem, ita ut sine dependentia ab Episcopo diocesis Presbyteros seu Vicarios instituere, & destituere possit, ut etiam docet Rodriq. tom. 1. regul. q. 36. a. 1. Vel Ecclesia ratione populi non est exempta, sed Episcopo subiecta in spiritualibus: hoc casu nihil ferme refert, utrum Monasterium secundum se exemptum sit ab Episcopo, necne: quia utroque casu, qui frequentissimus est, obseruari debent ea, quæ ex mente Concilij Tridentini proximè subiungam.

Primum: Vicarium idoneum præsentare debet Episcopo, ab ipso examinandum, & instituendum. Sed dubitatur primò: Utrum is perpetuus esse debeat, an temporalis. Respondet, cum Garcia p. 11. de beneficijs, c. 2. n. 4. Barbosa de potest. Episc. p. 3. alleg. 72. n. 189. In primis inspicendum esse, quid antehac consuetum fuerit, & quid in literis

factæ vnionis, seu incorporationis continetur: quia status Ecclesiæ non facile immutandus est, argum. huius c. ubi id notant Ioann. Andr. & Anton. de Butrio, & Clem. vn. hoc tit. Concessum tamen est Episcopo, si Ecclesiæ expedire videatur, ordinare, ut Ecclesia deinceps per Vicarium perpetuū ordinetur, tametsi antehac semper temporalem habuerit, uti habetur in Bulla Pij V. 46. quæ incipit: *Ad exequendum*, & in Trid. sess. 7. c. 7. de reform. iuncta Cardinal. declaratione. Sed limitari id debet primò; Nisi in literis vnionis à Sede Apostolica factæ post Concil. Trid. expressum sit, quòd Parochia per Vicarium temporalem regi debeat. Excipit secundò: Nisi Ecclesia curata dicto modo vnita sit Monasterio, tum prohiberi non potest, quòd minus Ordinis eiusdem Regularis, ad nutum Prælati amobilis, seu Obedientiarius Episcopo præsentetur examinandus, & instituendus. Ita enim concessum esse à Gregor. XII. ea conditione, ut Religiosus socium Ordinis sui secum habeat, testatur Cardinal. declaratio super cit. sess. 7. c. 7. de Reform. Garcias cit. c. 2. n. 13, Barbosa cit. allegat. 72. n. 190. Aluinus de potest. Episc. c. 14. n. 2. Vide etiam c. vlt. de Capellis Monachorum, & Concil. Trident. sess. 25. c. 11. de reform. cum Cardinalium declarationibus. Dubitatur secundò, Utrum Vicarius regularis esse debeat, an secularis? Respondeo: Si Rector principalis sit regularis, v. g. Præpositus aut Capitulum Ecclesiæ Cathedralis, non potest institui Vicarius regularis, iuxta ea quæ dixi int. de elect. Dico II. Si parochia Monasterio vnita sit, Abbas regularem Vicarium ad nutum amobilem constituere potest: excepto, si in literis vnionis expressum sit, ut per Vicarium secularem parochia administraretur, vel nisi à longissimo tempore per Vicarium secularem administrata sit, præsertim si intitulatus fuerit.

Secundum. Monasterium, cui ecclesia vnita est, eius facta testa conseruare, & altaris paramenta reparare debet. Quod intelligi debet in defectum reddituum, qui pro fabrica deputati esse solent. Ita colligitur ex c. 1. c. de his, de Ecclesijs ædific. Ratio est: quia cum

Monas-

Monasterium ex ecclesia comoda percipiat, vid. annuos proventus, etiam onera sustinere debet, iuxta l. vn. C. de caducis tollendis, §. pro secundo, in fine. ibi: *Neque enim ferendus est is, qui lucrum quidem amplectitur, onus autem ei annexum contempnit.* Quare Aluinus cit. c. 14. n. 3. inter alia signa Ecclesiarum parochialium pleno iure, id est, etiam quoad spiritualia ad Monasterium spectantium hoc etiam numerat, *si Abbates illis suppeditare tenentur calicem missale, & alia eiusmodi, quibus obligantur ad conseruationem fabrica totius, vel partis Ecclesie, & ad eandem refarciendam, si quando indiget.*

10 Tertium. Vicarius, non tantum perpetuus, sed etiam si temporalis taneum sit, subiacet visitationi Episcopi, seu Ordinarij eius, cui populus subiectus est: non obstante, quod Vicarius, v. g. Religiosus Ordinis aut Monasterij exempti, secundum propria personam exemptus sit: nihilominus subiacet visitationi, & iurisdictioni Episcopi, quoad curam populi, & administrationem sacramentorum. Ita Trident. sess. 25. c. 11. de Regular. cum declarat. Cardinalium. Verum, vt in postrema declaratione habetur, ijdem Vicarij Monasteriorum, tum non tantum Regulares, sed etiam seculares, si ad nutum amobiles sint, visitari etiam possunt a Prælato Monasterij: quia etiam ipsi in spiritualibus immediatè subijciuntur, tanquam immediato Reçtori suo, à quo & auocari possunt. Præterea excipitur in dicto c. 11. Monasterium Cluniacense, & omnia ea, in quibus Abbates, Generales, seu capita Ordinum sedem ordinariam principalem habent; nam parochiæ eorum ibidem sitæ ab Episcopo visitari non debent.

Exinde colligitur; longè plus iuris in parochiâ habere Abbatem Monasterij v. g. si deputatus sit Vicarius temporalis, quam si perpetuus. Iste enim nullum ius, seu titulum habet; & omne ius parochiæ est penes principalem. At verò Vicarius perpetuus, ac titulum in parochia obtinet: eum autem ius siue titulus beneficij indiuisibilis sit, secundum doctrinam Hostiensis in sum. de filijs presbyterorum, §. Qui filij presbyte-

rorum, ex c. Michael 12. eod. tit. & c. 4. causæ 21. q. 1. in quo habetur, quod vnus Monasterij non possint esse duo Abbates, sed nec duo Episcopi in eadem Ecclesia, teste S. August. ideo dicendum est, eandem curam parochiæ ad vtrumq; pertinere diuersimodè; ad Vicarium quidem in actu, ad principalem in habitu, prout distinguunt DD. in c. super eo, 6. ver. annexæ, de præbend. in 6. & docui lib. 4. Th. mor. tr. 2. c. 5. q. 9. Quamobrem Vicarius ab Episcopo institutus & intitularus à principali parum dependere videtur in spiritualibus, cum cura parochiæ ipsi attributa sit.

His, quæ supra dicta sunt, obstare videtur c. 1. de capellis Monachorum: *In Ecclesijs, ubi Monachi habitant, populus per Monachum non regatur sed Capellanus, qui populum regat, ab Episcopo, per Concilium Monachorum instituatur.* Resp. Non satis liquet, quidnam eo c. constitutum sit ab Urbano III. quamobrem variæ eius explicationes afferuntur, vt videre licet apud Abbat. ibi, & Aluinum de potest. Episc. c. 13. n. 3. Arbitror, Vrbanum III. loqui de Ecclesijs parochialibus, quæ prope Monasterium ædificatæ sunt; earum enim curam Monachi sibi deposcebant, eo solo titulo, quod in fundo ipsorum ædificatæ, aut ab ipsis dotatæ fuerint. Id verò reiectum fuit in cit. c. 1. sicuti & in hoc c. & c. In Lateranensi, 31. de præbend. Qui enim Ecclesiam pro cura populi, Episcopo subiecti, fundat, ædificat, aut dotat, ius patronatus quidem acquirit; sed curam, aut redditus Ecclesiæ nequaquam, nisi id ab Episcopo vltro concessum sit. Quæ concessio frequenter olim facta erat, vt Ecclesia in loco Monasterij ædificaretur, & dotaretur eo pacto, vt Monachorum curæ subiecta esset, atque ita Ecclesia ab origine sua regularis per regularem Vicarium regeretur: cuiusmodi ius Monasterijs nequaquam auferri potest ab Episcopis. Interdum verò Ecclesiæ parochiales, quæ per seculares Rectores administrabantur, postea incorporatæ sunt Monasterijs pleno iure, id est, etiam quoad spiritualia. Quo casu supra dixi, inspicendas esse literas vnionis, & quidnam eo vsque

ed vsque obseruatum fuerit: quia status Ec-
clesiæ non facile mutari debet.

CAPITVLVM III.

Licet.

Honorius ex vna parte, & Remigius per
procuratorem suum ex altera parte, diu
apud Sedem Apostolicam litigauerant de
Archidiaconatu Richemundiae: Quare vt
ea res expediatur, mandat Innocent. III. si
constet, quod Archidiaconatus ille annum
integrum vacauerit, semestri quidem, cum
collatio ad Capitulum pertinebat; altero
autem semestri, cum collatio per deuolu-
tionem ad Archiepiscopum Eboracensem
spectabat, (numerato tempore non à die
vacationis, sed habitæ notitiæ vacationis)
vt vtrique litigantium silentium impona-
tur. Cum enim dictus Archiepiscopus Su-
periores non habeat præter Pontificem, ad
eum secundum canones Archidiaconatus il-
lius collatio deuoluta fuit.

NOTANDVM I. Si Capitulum, ad quod
collatio beneficij, aut dignitatis pertinet,
intra sex menses conferre negligat, ius con-
ferendi pro ea vice deuoluitur ad Archiepi-
scopum, si ei Capitulum immediatè subie-
ctum sit. Quod si & ipse per alterum se-
mestre conferre negligat, deuolutio fit ad
Papam. De hac re dictum est in c. Ne pro de-
fectu, 41. de elect.

NOTANDVM II. Si pœna ob negli-
gentiam decreta sit sententiæ latæ ipso iure,
ordinariè non conceditur licentia moram
purgandi. Ita Gl. hinc ver. imponatis, Anton.
n. 5. Quia, vt Gl. ait in c. licet canon, 14. ver.
executione, de elect. in 6. canon, qui est lata
sententia, habet in se executionem. Id verò in-
telligi debet hoc modo, quod Iudex perinde
pœnam exequi debeat, ac si ab initio contra-
cta sit, rescindendo omnia, quæ secus attendi-
ta sunt. Quomodo Pontifex in hoc c. rescidit,
seu potius irritam declarauit collationem
Archidiaconatus, si facta sit post
tempus semestre.

* * *

CAPITVLVM IV.

Literas.

Quidam Prælati & Capitula, beneficia &
dignitates tanto tempore conferre di-
stulerunt, vt secundum Lateran. Concilium
sub Alex. III. iure conferendi pro ea vice
priuati essent: Postea verò quàm intellexis-
sent aduentum Legati Apostolici, beneficia
illa ac dignitates conferre aggressi sunt. In
hoc casu respondet Innoc. III. collationes, se-
cundum canones irritas quidem censi posse,
& malè institutos remoueri, tamen ex mi-
sericordia, si alioquin idoneæ personæ sint,
à Legato in possessione pacifica tolerandos
esse: Sin autem non idonei, ijs remotis, alias
personas idoneas, auctoritate Apostolica, ad
quam propter negligentiam inferiorum col-
latorum, deuolutio facta est, à Legato insti-
tuendas esse.

NOTANDVM I. Si priuati iure conse-
rendi, aut eligendi pro vna vice nihilomi-
nùs aliquem eligant, aut instituant, licet ele-
ctio, collatio, aut institutio irrita declarari
possit, interim tamen, dum nemo se opponit,
electus, aut institutus tutus est in consci-
entia. Ita docui in c. innotuit, 20. de elect. & su-
mitur ex hoc c. Quia nisi collatio beneficio-
rum, facta post incursum priuationem, ali-
quo modo valida fuisset, instituti beneficia
retinere non potuissent, absque tituli reuali-
datione.

NOTANDVM II. Si priuati propter eli-
gendi aut conferendi negligentiam, elapso
trimestri aut semestri tempore, nemine se
opponente, nihilominus eligant aut benefi-
cia conferant, tolerari id potest: quia multa
per patientiam tolerantur, quæ si deducta es-
sent in iudicium, exigente iustitia non tole-
rantur, c. iam dudum, 18. de præbend.
Dummodò absque Ecclesiæ, seu boni publici
detrimento tolerari possit: alioquin enim
Superior ex officio, etiam nemine petente,
procedere potest.

NOTANDVM III. Si aliquis in pacifica
beneficij possessione sit, non tam facile ipsi

Q99

aufere